

Міністерство освіти і науки України
Уманський національний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії УНУ

Олена ЯРОШИНСЬКА

28. 05. 2026

ПРОГРАМА

дослідницької пропозиції зі спеціальності В11 «Філологія»
для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня
доктора філософії

Голова предметної комісії

Оксана ЗЕЛІНСЬКА

Укладачі: доктор психологічних наук, професор кафедри психології Олександр САФІН (гарант освітньої програми), кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Світлана БАЙДА, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Наталія ГРИНЬОВА.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціально-психологічної освіти та фізичної культури (протокол № 1 від 08.05.2026 року)

Схвалено вченою радою факультету соціально-психологічної освіти та фізичної культури (протокол № 2 від 14.05.2026 року).

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Характеристика змісту програми.....	5
2. Вимоги до дослідницької пропозиції.....	6
3. Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	9
4. Список рекомендованої літератури.....	11
5. Додатки.....	13

ВСТУП

Програма містить вимоги щодо процедури підготовки, презентації та оцінювання дослідницької пропозиції вступників до аспірантури за галуззю знань С Соціальні науки, журналістика, інформація за спеціальністю С4 «Психологія».

Складовою вступних випробувань, як процедури відбору вступників до освітньо-наукової програми «Психологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, є співбесіда на основі поданої дослідницької пропозиції, яка передбачає презентацію попередньо підготовленого вступником документу та обговорення його змісту.

Основною метою дослідницької пропозиції за спеціальністю є встановлення рівня обізнаності вступника теоретичними знаннями та вмінням застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях фундаментального та прикладного характеру з використанням сучасних інформаційних технологій, визначення його здатності виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження, критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок із дотриманням належної академічної та професійної доброчесності.

Дослідницька пропозиція за спеціальністю подається вступником у друкованому та електронному вигляді.

1 ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Дослідницька пропозиція за спеціальністю – це науковий текст (реферат), в якому на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, матеріалів періодичної преси, Інтернет-ресурсів тощо) здійснено обґрунтування актуальної наукової проблеми з психології, яку вступник планує досліджувати під час навчання на ОНП «Психологія».

Тематика наукових досліджень

1. Дослідження психологічних умов підвищення ефективності педагогічної праці.
2. Формування та розвиток творчого потенціалу педагогічного працівника.
3. Гармонізація особистісного та професійного розвитку педагогічного працівника.
4. Підготовка майбутніх психологів до здійснення професійної кар'єри.
5. Дослідження психологічних чинників професійного самовдосконалення та запобігання емоційного та професійного вигорання.
6. Інші актуальні проблеми за пріоритетом.

2. ВИМОГИ ДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Якщо вступник має певні здобутки або власні розробки за тематикою дослідницької пропозиції (участь у наукових проєктах, статті, тези, виступи на конференціях) або обрану і затверджену тему дисертаційної роботи на засіданні Вченої ради Уманського національного університету, то це доцільно відзначити в тексті дослідницької пропозиції.

Реферат як дослідницька пропозиція за спеціальністю повинен бути:

- інформативним, об'єктивно передавати інформацію, відрізнятися повнотою викладу;
- коректно оцінювати матеріал, що міститься в першоджерелі;
- продуктивним – містити творче або критичне осмислення джерел, що реферуються.

Стиль викладення матеріалу – науково-діловий.

Структура реферату містить такі елементи: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина (розділи, пункти і підпункти), висновки, список використаних джерел, додатки.

Титульний аркуш є першою сторінкою реферату (Додаток 1).

Зміст реферату (Додаток 2) розташовують з нової сторінки безпосередньо після титульної. До Змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, висновки; список використаних джерел; додатки.

Матеріал розподіляється рівномірно у відповідності до плану реферату:

- вступ (мають бути обґрунтовані актуальність та практичне значення обраної теми реферату, визначені мета та завдання роботи). Оцінюючи стан дослідження наукової проблеми, треба коротко висвітлити ту низку відомих авторів наукових уявлень, яка склалася в науці з цієї проблеми. У короткому огляді літератури і джерел, з якими автор працював, треба оцінити їхню корисність, доступність, висловити своє ставлення до їхнього змісту;
- основна частина (розкривається тема реферату шляхом висвітлення основних питань. При цьому необхідно зосередити увагу на аналізі поставлених питань у використаних джерелах з висновками щодо їх теоретичної та практичної значущості). Зміст реферату має відповідати його темі, меті і завданням. У розділах основної частини необхідно послідовно розкрити всі передбачені планом питання, обґрунтувати, пояснити основні положення, підкріплюючи їх конкретними прикладами і фактами, формулювати думки

чітко, просто, правильно і недвозначно. Текст має бути логічно структурований;

– висновки – науково-теоретичні та практичні підсумки проведеного аналізу за проблематикою реферату (оцінити ступінь досягнення мети і виконання завдань роботи; перерахувати і стисло охарактеризувати відомі наукові підходи досліджених проблеми, а також виділення нових аспектів, дискусійних питань, що підлягають подальшому вивченню; визначити, що є цінним у реферованих роботах, що вимагає додаткового аналізу й уточнення, а що викликає сумніви); теоретичні та практичні рекомендації, що впливають з проведеного аналізу (вони мають логічно пов'язуватися із змістом викладеного матеріалу);

– список використаних джерел;

– додатки (такими можуть бути нормативні документи, матеріали, що розкривають досвід соціальної роботи, методичні розробки, результати досліджень, анкети опитування, а також таблиці, статистичні дані, діаграми, на які автор посилається в тексті реферату тощо);

Вимоги до оформлення реферату

Обсяг реферативної роботи – **15-20 сторінок**. До загального обсягу роботи не входять список використаних джерел, додатки, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів підлягають суцільній нумерації. Робота має бути акуратно написана від руки або надрукована з дотриманням стилістичних і граматичних норм. У тексті обов'язково повинні бути посилання на літературу та інші джерела, що використовувалися при підготовці реферату.

Текст реферативної роботи викладається державною мовою.

Формат А4, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, абзацний відступ 1,25 см, всі поля 2,5 см, редактор Word, тип файлу DOCX.

У тексті слід використовувати символи за зразком: лапки типу «...», дефіс (-), тире (—), апостроф (').

Посилання на використані джерела оформлюються у квадратних дужках, де через кому вказується номер джерела та сторінка цитування у даному виданні (зразок: [4, с. 56]).

Список використаних джерел оформляється за правилами згідно з ДСТУ 8302:2015.

Скорочення слів та словосполучень мають відповідати чинним стандартам з бібліотечної та видавничої справи (наприклад: Міністерство освіти і науки України (далі – МОН).

Розділи та підрозділи мають містити заголовки, які належить точно відтворювати у змісті. Заголовки розділів, як правило, розміщують посередині рядка. Назви розділів друкують великими літерами без розділових знаків у кінці, без підкреслень. Заголовки розділів слід починати з належного відступу.

Абзацний відступ має бути однаковим у всьому тексті і дорівнювати п'яти знакам (стандартний відступ, визначений текстовими редакторами на ПК).

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом, при друкованому виготовленні письмової роботи, повинна становити не менше двох рядків.

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Порядковий номер сторінки позначають арабською цифрою і проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки чи рисок. Титульний аркуш (Додаток 1) включається до загальної нумерації сторінок письмової роботи, але номер сторінки на титульному аркуші, як правило, не проставляють. Розділи слід нумерувати також арабськими цифрами.

Ілюстративний матеріал – малюнки, графіки, схеми тощо слід розміщувати безпосередньо після першого посилання на нього в тексті. Якщо графік, схема, таблиця не поміщається на сторінці, де є посилання, їх подають на наступній сторінці. На кожний ілюстративний матеріал мають бути посилання в тексті.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Процедура обговорення дослідницької пропозиції включає:

- презентація дослідницької пропозиції (доповідь вступника до 10 хвилин);
- запитання до вступника;
- відповіді вступника на запитання;
- формулювання висновків робочої групи щодо поданої дослідницької пропозиції та її оцінювання.

Критерії оцінювання дослідницької пропозиції (реферату)

№ з/п	Критерії оцінювання
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження
2.	Складання плану реферату
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання
4.	Наявність достатньої кількості сучасних нормативних і наукових джерел.
5.	Дотримання правил реферування наукових публікацій
6.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження
7.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки)
8.	Переконливість презентації дослідницької пропозиції

Дослідницька пропозиція оцінюється за 200-бальною шкалою:

181-200 балів – означає: вступник ґрунтовно і повно викладає матеріал, володіє методами дослідження, уміє виділити теоретичне і фактичне в матеріалі; виявляє повне розуміння матеріалу, обізнаний з теоретичними підходами і концепціями, логічно і послідовно обґрунтовує свої думки; глибоко розкриває суть питання, застосовує теоретичні знання для аналізу соціальних явищ, наводить приклади досліджень.

141-180 – означає: вступник виявляє достатні знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає деякі помилки, які сам виправляє; у відповіді є поодинокі недоліки в послідовності викладу

матеріалу і незначні порушення норм літературної мови. Вступник уміє зіставляти та узагальнювати засвоєний матеріал.

100-140 – означає: вступник виявляє знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, але допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; володіє матеріалом на репродуктивному рівні, частково відповідає на запитання, демонструє початкові вміння; допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

Незадовільно – означає: вступник виявляє поверхові знання і розуміння основних положень з теми дослідницької пропозиції, при цьому допускає значні помилки у викладі матеріалу, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння теоретичних понять; відповідь неправильна, недостовірна, викликає дискусію у членів комісії.

Дослідницька пропозиція вважається зданою за умови отримання здобувачем не менше 100 балів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Батенко Л. П. Управління проєктами: Навч. посібник / Л. П. Батенко, О. А. Загородніх, В. В. Ліщинська / Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Київ: КНЕУ, 2003. 231 с.
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Дебич М. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко. 2019. 408 с.
4. Методика викладання психологічних дисциплін у ВНЗ: Курс лекцій: Навчальний посібник / Уклад. Т. Д. Перепелюк. Умань. 2017. 226с.
5. Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні: методичні рекомендації / Л. Горбунова, М. Дебич, В. Зінченко, І. Сікорська, І. Степаненко, О. Шипко / За ред. І. Степаненко. Київ: ІВО НАПН України, 2016. 158 с.
6. Інтернаціоналізація як інструмент розвитку лідерського потенціалу університету : навчальний посібник / І. Степаненко, М. Дебич. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2017. 44 с.
8. Кукоба В. П. Управління проєктами. Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В. П. Кукоба [та ін.] ; за заг. ред. В. П. Кукоби. Київ : КНЕУ, 2014. 111 с.
9. Методичні рекомендації до проходження виробничої науково-викладацької практики здобувачами вищої освіти ступеня «доктор філософії» спеціальності 053 Психологія / Уклад. Т.Д. Перепелюк, 2021. 87 с.
10. Методичні рекомендації до проходження виробничої дослідницької практики здобувачами вищої освіти ступеня «доктор філософії» спеціальності 053 Психологія / Уклад. Л.А.Данилевич, 2021. 87 с.
11. Наукове дослідження та академічна доброчесність : навч.-метод. посібн. / Уклад. Н. М. Коляда, Н. В. Левченко. Київ, 2021. 140 с.
12. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М.Топузов (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. (До 30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>
13. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
14. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
15. Проєктне фінансування: Підручник / Т.В. Майорова, О.О. Ляхова. Київ: КНЕУ, 2017. 761 с.
17. Семігіна Т. (2019). Дослідження у соціальній роботі: призначення, межі та методологія. Режим доступу: <https://cutt.ly/nOohnQ7>
18. Стратегії вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства: Монографія / В. Зінченко, Н. Базелюк, М. Бойченко, Л. Горбунова,

С. Курбатов, Ю. Мєлков, О. Шипко ; за ред. В. Зінченка. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2020. 199 с.

19. Сусліков Л. М., Студеняк І.П. Управління науковими проєктами: електронний навчальний посібник. 100 Мбайт. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 409 с.

20. Управління проєктами: навч. посіб. / Ю. І. Буріменко, Л. В. Галан, І. Ю. Лебедева, А. Ю. Щуровська; за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.

21. Управління проєктами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проєктів»,

22. «Менеджмент інновацій», «Логістика» / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

ДОДАТКИ

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ СКЛАДОВИХ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
Уманський національний університет

ЧУПІНА КАТЕРИНА ОЛЕКСАНДРІВНА

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ СТУДЕНТІВ З ОБМЕЖЕННЯМ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ІНКЛЮЗИВНОГО ТУРИЗМУ

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Ступінь вищої освіти «Доктор філософії»

Освітньо-наукова програма: Психологія

Спеціальність С4 Психологія

Додаток 2

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТАНУ ДОСЛІДЖЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ З ОБМЕЖЕННЯМИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У ПСИХОЛОГІЇ.....	
1.1. Сутність та зміст соціально-психологічної реабілітації особистості.....	
1.2. Кращий досвід закордонних та українських університетів з соціально-психологічної реабілітації та психолого-педагогічного супроводу здобувачів з обмеженням життєдіяльності.....	
1.3. Сутність та зміст інклюзивного туризму як засобу соціально-психологічної реабілітації здобувачів з обмеженням життєдіяльності.....	
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ З ОБМЕЖЕННЯМ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У ЗВО.....	
2.1. Програма методики дослідження та його етапів.....	
2.2. Аналіз та інтерпретація отриманих результатів.....	
2.3. Обґрунтування та розробка структурно-функціональної моделі соціально-психологічної реабілітації здобувачів з обмеженням життєдіяльності засобами інклюзивного туризму.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

